

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет "Києво-Могилянська академія"
Освітня програма	3291 Теорія, історія української мови та компаративістика
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	035 Філологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

06.04.2021 р.

Справа № 0159/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 03 "Гуманітарні науки" у складі:

Ігор Лиман – головуєчий,
Шабанова Юлія Олександрівна,
Снитко Олена Степанівна,
Серебрянська Ірина Миколаївна,
Попович Василь Михайлович,
Півненко Володимир Юрійович,
Олена Колесник,
Олена Александрова,
Мойсієнко Віктор Михайлович,
Луцак Світлана Миколаївна,
Єсипенко Надія Григорівна,
Дейнеко Іван Андрійович,
Гуз Анатолій Михайлович,
Виткалов Сергій Володимирович,

за участі запрошених осіб:

відсутні,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Національний університет "Києво-Могилянська академія"
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	3291
Назва ОП	Теорія, історія української мови та компаративістика
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.01 українська мова та література
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 14, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Заявлена ОП має чітко сформульовані цілі, що спрямовані на підготовку фахівців у мовознавчій царині, спеціалістів, що володіють фундаментальними знаннями та мають практичні навички. Ця позиція цілком відповідає освітній місії ЗВО, яка представлена в Стратегії розвитку НаукМА, Статуті НаукМА погодженого за поданням Вченої ради Академічною конференцією університету НаукМА.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Зацікавлені сторони долучаються до обговорення цілей ОП та програмних результатів навчання. У звіті ЕГ зазначено, що під час проведення співбесід зі студентами, НПП та роботодавцями було зафіксовано факти долучення усіх цих категорій стейкхолдерів до обговорення та вдосконалення ОП.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

При розробці цілей освітньої програми та програмних результатів навчання враховувалися тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, підтвердження цього знаходимо у Відомостях самооцінювання і звіті ЕГ. Проте у Відомостях самооцінювання не знаходимо фактів вивчення досвіду вітчизняних освітніх програм, хоча досвід іноземних програм враховувався: "було враховано досвід Шльонського університету (Uniwersytet Śląski w Katowicach), Оксфордського університету (Велика Британія), Кардіфського університету (Велика Британія), Гарвардського університету (США)".

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОП дає можливість досягти результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю 035 "Філологія" галузі знань 03 "Гуманітарні науки" для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого Міністерством освіти і науки України (наказ №869 від 20.06.2019 р.).

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг освітньої програми становить 120 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам організації навчання на другому (магістерському рівні) вищої освіти (стаття 5 Закону України «Про вищу освіту» №848-VIII від 26.11.2015 року) та корелює із обсягом кредитів, зазначеним у Стандарті вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» для другого (магістерського рівня) вищої освіти (наказ МОН України № 871 від 20.06.2019 р.).

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Зміст аналізованої ОП «Теорія, історія української мови та компаративістика» має чітку структуру. Компоненти освітньої програми логічно пов'язані між собою і передбачають формування загальних і фахових компетентностей та дають можливість їх реалізації здобувачам вищої освіти за ОП.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП зорієнтований на предметну область спеціальності 035 Філологія другого (магістерського) рівня вищої освіти. Для реалізації цілей програми до неї включено ОК, спрямовані на формування компетентностей мовознавця-практика. Обов'язкові компоненти ОП в їх теоретичній та практичній реалізації засвідчують безпосередній зв'язок зі спеціальністю та забезпечують належну підготовку фахівців.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Процес вибору дисциплін врегульований в ЗВО Стратегією розвитку НаУКМА на 2015-2025 р.р. ; Положенням про внутрішнє забезпечення якості освіти НаУКМА наказ № 299 від 06.07.2018 р. та Порядком запису студентів на вибіркові дисципліни за допомогою системи автоматизованого запису. В структурі ОП передбачено необхідну кількість кредитів, для дисциплін вільного вибору здобувачів, вона складає 35 кредитів ЄКТС (42 %), що створює можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти. Проте у звіті ЕГ зазначено, що під час он-лайн зустрічі зі здобувачами вищої освіти та на резервній зустрічі виявилось, що запропонований пакет вибору дисциплін має певні обмеження, зокрема, остаточний вибір робить більшість, меншість має доєднатись за відсутності альтернативи, а також запропоновані дисципліни частково відображають вимоги на ринку праці.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Практична підготовка здобувачів освіти унормована в ЗВО Положенням про практику студентів НаУКМА. У структурі ОП є вибірковий освітній компонент "Педагогічна практика", яка складає 3 кредити, яка дозволяє студентам набути певних професійних навичок на царині викладання. Проте практичні навички в інших професійних спрямування (радіо-, теле- та інші ведучий; редактор-перекладач; менеджер у сфері досліджень і розробок та ін) формуються в межах ОК, без виробничої практики.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

У змісті ОП передбачена можливість формування соціальних навичок, які відповідають заявленим програмним цілям.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Обсяг навчального навантаження студентів складають аудиторний фонд, самостійну роботу та становить загалом 3600 год. (сукупно 120 кредитів ЄКТС). Нормативні навчальні дисципліни 1950 год., вибіркові навчальні дисципліни та практика 1050 год., атестація складає 600 год. Аудиторне навантаження студентів знаходиться у співвідношенні 34 % до 66 % (самостійної роботи). У звіті ЕГ зазначено, що експертна комісія не виявила жодних скарг щодо співвідношення обсягу освітніх компонентів ОП та фактичного навантаження здобувачів.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою не здійснюється.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

«Правила прийому до НаУКМА у 2021 році» затверджено вченою радою 24.12.2020 р. (протокол №22), введено в дію наказом НаУКМА від 28.12.2020 р. №516. Вони оприлюднені на офіційному сайті закладу в розділі «Абітурієнту-2021». Правила прийому є чіткими й зрозумілими, розрахованими на потенційних вступників та їхніх батьків. Вони не містять дискримінаційних положень.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Для вступу на навчання за ОП передбачено складання єдиного вступного іспиту з іноземної мови, а також фахового вступного випробування. Програма фахового вступного випробування для здобуття ступеня магістра за ОП на основі ступеня бакалавра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста розміщена на офіційному сайті НаУКМА, схвалена вченою радою факультету гуманітарних наук (протокол №2 від 21.01.2020 р.) та затверджена в.о. президента НаУКМА.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, урегульовано «Положенням про організацію освітнього процесу в НаУКМА», «Порядком визнання в НаУКМА здобутих в іноземних вищих навчальних закладах ступенів вищої освіти», наказ №190 від 24.04.2017 р. (<https://cutt.ly/rldqwsP>), «Положенням про порядок участі у програмах міжнародної академічної мобільності здобувачів вищої освіти», наказ №289 від 10.09.2020 р.. У зазначених документах визначено умови зарахування дисциплін, а також прописано процедуру визнання документів та перевірку їх автентичності, установлення еквівалентності, оцінку кваліфікації, умови визначення рівноцінності академічних та / або професійних прав, умови ухвалення рішення тощо. Проте на ОП не було випадків визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У НаУКМА зарахування результатів, отриманих у неформальній освіті, урегульовано «Положенням про порядок та процедуру визнання в Національному університеті "Киево-Могилянська академія" результатів навчання, здобутих через неформальну або інформальну освіту, наказ №530 від 30.12.2020 р. Проте прикладів визнання результатів навчання у неформальній освіті на ОП не було.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Основні форми організації освітнього процесу в НаУКМА визначено в «Положенні про організацію освітнього процесу в НаУКМА». Дистанційне навчання у ЗВО організоване відповідно до «Положення про дистанційне навчання в Національному університеті «Києво-Могилянська академія». ЕГ у своєму звіті приходить висновку, що методи навчання й викладання в увідповіднюються з вимогам студентоцентрованого підходу й принципами академічної свободи.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Складником навчально-методичного забезпечення є робочий тематичний план або силабус, який базується на робочій програмі дисципліни. Здобувачі поінформовані через силабус про порядок й критерії оцінювання різних видів освітньої діяльності. Силабуси розташовано на освітній інституційній електронній платформі DistEdu та на сайті кафедри загального та слов'янського мовознавства. Інформація є доступною для здобувачів вищої освіти, зрозумілою й актуальною. Силабуси затверджено на засіданні кафедри загального і слов'янського мовознавства до початку навчального року. Однак для докладного ознайомлення здобувачів вищої освіти з особливостями вибіркової дисципліни варто пропонувати їм також силабуси вибірковок ОК.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

У НаУКМА під час реалізації ОП надається можливість магістрам поєднувати навчання й дослідження. Цей процес різнорівневий – читання спеціальних ОК, використання форм навчання й дослідницьких методів і прийомів, апробування досліджень через участь здобувачів у наукових заходах різних рівнів, підготовка до друку наукових статей, написання й захист кваліфікаційних робіт та ін.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Оновлення навчально-методичного забезпечення ОК здійснюється відповідно до «Концепції внутрішнього забезпечення якості навчання і викладання» та «Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти Національного університету «Києво-Могилянська академія». Навчально-методичні матеріали ОК удосконалюються та приводяться у відповідність до європейських стандартів, а також регулярно переглядаються. Питання, пов'язані з переглядом (оновленням та вдосконаленням) ОК розглядаються щонайменше один раз на рік на засіданнях кафедри загального та слов'янського мовознавства, вченої ради факультету гуманітарних наук та вченої ради НаУКМА.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Інтернаціоналізація в НаУКМА увідповіднюється з «Положенням про порядок участі у програмах міжнародної академічної мобільності здобувачів вищої освіти», «Концепцією внутрішнього забезпечення якості навчання і викладання». Академічна мобільність здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до двосторонніх угод між НаУКМА та партнерськими університетами, за програмою Erasmus+KA 1 InternationalCreditMobility та іншими проектами.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

не застосовується

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Політика академічної доброчесності – одна з яскравих рис НаУКМА, її засаднича цінність. Представник саме цього ЗВО стояв біля витоків формування засад академічної доброчесності. Випускник НаУКМА М.Мінаков, кандидат філософських наук, розробив перший в Україні документ, який мав початкову назву Положення про запобігання плагіату, ще на поч. 2000-их рр., чинний документ має назву Положення про академічну доброчесність. Кожен здобувач НаУКМА складає присягу, яка зберігається в особовій справі, і знає про особисту відповідальність за порушення АД. У ЗВО існує практика складання письмової присяги студентами НаУКМА після ознайомлення з “Положенням про Академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА”, якою студенти засвідчують ознайомлення з поняттями і вимогами академічної доброчесності, механізмами виявлення порушень академічної доброчесності та порядком притягнення до академічної відповідальності. Письмова присяга зберігається в особовій справі студента.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

не застосовується

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

не застосовується

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

не застосовується

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Досвідом, вартим для наслідування, є створення та ефективне функціонування в НаУКМА системи професійного розвитку науково-педагогічних працівників, координованої Центром професійного розвитку викладачів. Відповідно до Концепції професійного розвитку науково-педагогічних та педагогічних працівників НаУКМА (затверджена наказом №298 від 06.07.2018 р.), а також Освітньої програми професійного розвитку (підвищення кваліфікації) викладачів НаУКМА (остання редакція затверджена наказом №192 від 26.06.2020 р.), типові плани професійного розвитку розроблені для трьох рівнів : - основного (базового) - спрямованого на формування основних навичок, зокрема, розроблення та вдосконалення програми навчальної дисципліни; - інноваційного - системи короткотермінових тренінгів з новітніх технологій навчання і викладання; - курсу інституційного розвитку. Програма

професійного розвитку також передбачає проведення настановчого навчання для викладачів, які розпочинають роботу в НаУКМА (обсягом 30 годин, 1 кредит ЄКТС).

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Матеріально-технічні та фінансові ресурси ЗВО достатні для ефективного функціонування ОП. Надані ЕГ відеозаписи засвідчують, що на факультеті гуманітарних наук достатня кількість комп'ютерних аудиторій та аудиторій, обладнаних аудіо-візуальним забезпеченням, є лінгфонний кабінет. НПП відзначили, що в університеті забезпечено повноцінний безкоштовний доступ до інтернету. НаУКМА має потужну мережу бібліотечних фондів.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

В університеті забезпечено повноцінний безкоштовний доступ до інтернету. НаУКМА має потужну мережу бібліотечних фондів. Велика кількість видань мають електронні версії, працює інституційний репозитарій наукових матеріалів eKMAIR, впроваджена автоматизована бібліотечно-інформаційна система ALEPH. На зустрічі із головним бухгалтером та заступником директора наукової бібліотеки було відзначено постійну системну роботу щодо наповнення фондів актуальною літературою та забезпечення безоплатного доступу до міжнародних баз даних (EBSCO, ProQuest Dissertations, Springer, ARDI, Scopus та WoS).

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

У звіті ЕГ зазначено, що під час перегляду ознайомчого відео були продемонстровані приміщення та територія ЗВО. Зустрічі з фокус-групами підтвердили, що в НаУКМА створено безпечне середовище для всіх учасників освітнього процесу. У ЗВО функціонує Центр соціально-психологічної адаптації, Відділ міжнародного співробітництва, Центр кар'єри та працевлаштування студентів і випускників, Культурно-мистецький центр, послугами яких за потребою можуть користуватися здобувачі.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Інформування студентів щодо освітніх та позаосвітніх питань відбувається на сайті ЗВО та факультету в категорії «Календар подій». Велику підтримку для здобувачів ОП надають органи студентського самоврядування, зокрема Студентська колегія. В університеті діє платформа Спільнокошт. Також, на сайті університету описано внутрішні процедури розгляду скарг/звернень (<https://cutt.ly/DljZkYS>). Окремо подано вичерпну інформацію щодо протидії дискримінації і сексуальним домаганням. Соціальна підтримка здобувачів здійснюється через призначення академічних стипендій, забезпечення проживанням в гуртожитку, надання допомоги зі спеціальних фондів.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

У ЗВО діє «Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення», відповідно до якого призначено відповідальну особу за забезпечення супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (Наказ НаУКМА №490 від 16.12.2016 року). Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ переконалася в наявності пандуса. Представники ЗВО зазначили, що для груп, в яких навчаються особи з особливими освітніми потребами освітній процес зосереджено на першому поверсі навчального корпусу. Здобувачів з особливими освітніми потребами, які б навчалися на ОП, немає.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Право осіб, які навчаються в НаУКМА, на захист від будь-яких форм експлуатації, фізичного та психічного насильства передбачено Статутом ЗВО. В Університеті діє Комітет протидії дискримінації і сексуальним домаганням в НаУКМА, до складу якого входить представник студентського самоврядування. Положення про засади запобігання і протидії дискримінації, сексуальним домаганням, булінгу та іншим проявам неетичної поведінки розміщене на сайті ЗВО у розділі «Захист прав студентів». Для запобігання корупції в університеті створено Міждисциплінарний науково-освітній центр протидії корупції в Україні, який у своїй роботі керується відповідним Положенням.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

На сторінці Центру забезпечення якості освіти НаУКМА оприлюднено Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти НаУКМА та Концепцію внутрішнього забезпечення якості навчання і викладання. Політики та процедури ЗВО щодо розроблення освітніх програм окреслені у Методичних рекомендаціях з розроблення освітніх програм. Частково процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм описані в Положенні про організацію навчального процесу в НаУКМА. Відповідно до зазначених документів розгляд питань пов'язаних з переглядом (оновленням, вдосконаленням, створенням нових) навчальних курсів та освітніх програм має відбуватися щонайменше один раз на рік. На сьогодні ОП існує у редакції 2016 р. та 2020 р. За цей час ОП постійно удосконалювалась, зокрема у переліку обов'язкових та вибіркового компонент та їх логічної послідовності.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі вищої освіти залучені до процесу перегляду ОП через регулярні опитування, які проводить Центр забезпечення якості освіти НаУКМА. Після ознайомлення зі змістом такої анкети ЕГ відзначили у своєму звіті той факт, що опитування стосується моніторингу якості викладання і якості навчальних курсів, а не якості ОП та освітнього процесу за нею в цілому. Результати такого опитування не є публічними.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Роботодавці залучені до освітнього процесу та періодичного перегляду ОП. Інтереси та позиції потенційних роботодавців щодо якості частково виявляються через рецензування ОП «Теорія, історія української мови та компаративістика».

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

У ЗВО діє «Асоціація випускників Києво-Могилянської академії» (<https://kmaalumni.org.ua/>), а також є окремий напрям «Комунікації з випускниками НаУКМА» (<https://alumni.ukma.edu.ua/>). Також функціонує Відділ стратегічного розвитку (<https://cutt.ly/olx35TT>), одним із напрямів роботи якого є налагодження контактів із випускниками НаУКМА.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Політику університету щодо забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти регулює Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти НаУКМА, затверджене та введене в дію 2018 року. У ЗВО створений відповідний підрозділ – Центр забезпечення якості освіти НаУКМА, який здійснює постійний контроль за якістю освітнього процесу. Щорічно з метою удосконалення підготовки фахівців відбувалися певні зміни НП. Так, до навчального плану додано дисципліни «Комп'ютерна лінгвістика», «Лінгвістичний аналіз тексту», «Друга іноземна мова (іспанська)». Також збільшено кількість годин з дисциплін мовної підготовки. З переліку вибіркового професійно орієнтованих дисциплін було вилучено ті курси, які впродовж декількох років не обиралися здобувачами.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ОП акредитується вперше.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

У документах розроблено спільні для всієї академічної спільноти концептуальні засади розуміння якості освіти в університеті, визначено базові поняття, що стосуються цієї сфери нормативного регулювання, та прописано концепцію розвитку університету в контексті культури якості освіти. Крім того, у ЗВО функціонує Центр забезпечення якості освіти, серед основних завдань якого покращення освітніх програм та бізнес-процесів у НаУКМА, забезпечення принципів академічної доброчесності та проведення онлайн-опитування студентів, випускників, працевлагодів та викладачів.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу академії чіткі та зрозумілі, регулюються низкою внутрішніх документів закладу: Статутом НаУКМА (<https://cutt.ly/kls5Uan>), Стратегією розвитку НаУКМА на 2015-2025 р.р. (<https://cutt.ly/uls5L6p>), Положенням про організацію освітнього процесу в НаУКМА (<https://cutt.ly/pls72NR>), Концепцією забезпечення якості освіти в НаУКМА (<https://cutt.ly/Tls61gl>), Концепцією внутрішнього забезпечення якості навчання і викладання (<https://cutt.ly/RldqvRw>), Положенням про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА (<https://cutt.ly/bldqWZH>). Ці та інші нормативні документи, які регламентують освітній процес ЗВО, є відкритими та доступні цільовій аудиторії на офіційному веб-сайті для перегляду та завантаження.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Проєкт ОП «Теорія, історія української мови та компаративістика» розміщений на офіційному веб-сайті НаУКМА: <https://cutt.ly/ElcizqR>. Зазначено електронну адресу для зауважень та пропозицій, а також кінцеву дату обговорення.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Обсяг оприлюдненої інформації щодо ОП, висвітлений на сайті ЗВО, є достатнім для інформування потенційних вступників щодо змісту ОП та результатів навчання, а роботодавців – для усвідомлення цілей та змісту підготовки здобувачів освіти за ОП. Разом з тим, констатуємо ускладнену навігацію сайтом.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рекомендуємо при визначенні цілей ОП та програмних результатів навчання враховувати досвід аналогічних вітчизняних освітніх програм.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1.Рекомендуємо вдосконалити механізм вибору дисциплін для формування індивідуальної освітньої траєкторії, щоб забезпечити можливість усім здобувачам за ОП прослухати дисципліни власного вибору. 2.Рекомендуємо розширити список вибірових дисциплін з різних галузей та відповідно до вимог ринку праці. 3.Рекомендуємо розглянути можливість розширити вибір здобувачів вищої освіти щодо виробничих практик, який в ОП обмежується ВБ 2.2.п "Практика педагогічна" (3 кредити) і формує практичні навички для здійснення професійної діяльності на царині викладання, хоча професійних сфер, визначених в ОП, значно більше.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рекомендуємо розробити механізми популяризування серед здобувачів вищої освіти програм академічної мобільності й здобуття знань у неформальній освіті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рекомендуємо для ознайомлення здобувачів вищої освіти з особливостями й змістовим наповненням вибірових ОК укладати силабуси вибірових навчальних дисциплін.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

не застосовується

Критерій 6. Людські ресурси

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рекомендуємо покращувати умови проживання здобувачів освіти за ОП у гуртожитках.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рекомендуємо розглянути можливість здійснювати опитування не тільки щодо якості викладання і якості навчальних курсів у ОП, а також щодо якості ОП та освітнього процесу за нею в цілому; рекомендуємо оприлюднювати результати такого опитування та форми реагування на зауваження та побажання.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рекомендуємо в межах імплементації принципу прозорості і публічності інформації оприлюднювати також інформацію про отримані пропозиції від стейкхолдерів по вдосконаленню ОП та реагування розробників ОП на пропозиції та зауваження.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ЛИМАН ІГОР ІГОРЕВИЧ